

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงกำหนดใช้สัญลักษณ์ต่างๆแทนความหมายดังนี้

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	หมายถึง	จำนวนตัวอย่างประชากร
t	หมายถึง	อัตราส่วนวิกฤตเพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างตัวแปร 2 จุด โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับ ค่ามาตรฐานจากการาง
df	หมายถึง	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
p	หมายถึง	ระดับความมีนัยสำคัญ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ตอนตามลำดับคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของตัวอย่างประชากร

ตอนที่ 2 แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งรวมถึง
อาจารย์พยาบาล และพยาบาลประจำการ

ตอนที่ 3 แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล

ตอนที่ 4 แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของพยาบาลประจำการ

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของอาจารย์
พยาบาลและพยาบาลประจำการ

ตอนที่ 1 สถานภาพของตัวอย่างประชากร

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	อาจารย์พยาบาล		พยาบาลประจำการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20 - 30 ปี	135	40.54	201	52.34	336	46.86
31 - 40 ปี	138	41.44	147	38.28	285	39.75
41 - 50 ปี	47	14.12	29	7.55	76	10.60
50 ปีขึ้นไป	13	3.90	7	1.83	20	2.79
รวม	333	100	384	100	717	100

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 336 คน คิดเป็นร้อยละ 46.86 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 2.79

เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง พบว่า อาจารย์พยาบาลที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 138 คน คิดเป็นร้อยละ 41.44 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90

ในกลุ่มพยาบาลประจำการ พบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 201 คน คิดเป็นร้อยละ 52.34 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.83

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงาน ในตำแหน่งปัจจุบัน

ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	อาจารย์พยาบาล		พยาบาลประจำการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 ปี	25	7.51	43	11.20	68	9.49
1 - 5 ปี	135	40.54	126	32.81	261	36.40
6 - 10 ปี	80	24.02	105	27.34	185	25.80
10 ปีขึ้นไป	93	27.93	110	28.65	203	28.31
รวม	333	100	384	100	717	100

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 1-5 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 261 คน คิดเป็นร้อยละ 36.40 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 9.49

เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างพบว่า อาจารย์พยาบาลที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 1-5 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 135 คน คิดเป็นร้อยละ 40.54 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.51

ในกลุ่มพยาบาลประจำการ พบว่า ผู้ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 1-5 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 126 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20

ตอนที่ 2 แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพซึ่งรวมถึง
อาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ในแต่ละลัทธิของพยาบาลวิชาชีพ

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด มากที่สุด ← → น้อยที่สุด
	$\bar{X}$	S.D.	
พรตนิยม	2.92	1.01	_____*
จินตนิยม	2.85	0.88	_____*
ปฏิบัตินิยม	3.09	0.91	_____*
อภิปวามนุษยนิยม	3.14	0.91	_____*

N = 717

จากตาราง 5 แสดงว่า พยาบาลวิชาชีพมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
อยู่ในระดับมากที่สุดทุกลัทธิ โดยมีค่าเฉลี่ยของแนวคิดในลัทธิอภิปวามนุษยนิยม เป็น
อันดับแรก รองลงมาคือ ปฏิบัตินิยม พรตนิยม และจินตนิยม ตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลในแต่ละค่านคือ ค่านความ
มุ่งหมายของการพยาบาล ค่านองค์ประกอบของการพยาบาล และค่านกิจกรรมของการ
พยาบาล พบว่า พยาบาลวิชาชีพมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลดังปรากฏใน ตาราง 6
ถึง 11

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ในค่านความมุ่งหมายของการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด มากที่สุด ← → น้อยที่สุด
	$\bar{X}$	S.D.	
พรคนิยม	2.43	1.08	_____*
จินตนิยม	2.61	0.95	_____*
ปฏิบัตินิยม	2.70	0.93	_____*
อรรถิภาวมนุษยนิยม	2.74	0.96	_____*

N = 717

จากตาราง 6 แสดงว่า พยาบาลวิชาชีพมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านความมุ่งหมายของการพยาบาลอยู่ในระดับมากใน 3 ลักษณะคือ อรรถิภาวมนุษยนิยม
ปฏิบัตินิยม และจินตนิยม ตามลำดับ ส่วนแนวคิดในลัทธิพรคนิยมนั้น อยู่ในระดับน้อย
($\bar{X} = 2.43$)

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ในค่านองค์ประกอบของการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด	
	$\bar{X}$	S.D.	มากที่สุด ←	→ น้อยที่สุด
พรทนิยม	2.99	0.97	-----*-----	
จินตนิยม	2.90	0.81	-----*-----	
ปฏิบัตินิยม	3.30	0.81	-----*-----	
อภิถิภาวมนุชยนิยม	2.95	0.90	-----*-----	

N = 717

จากตาราง 7 แสดงว่า พยาบาลวิชาชีพมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านองค์ประกอบของการพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุดทุกลัทธิ โดยมีค่าเฉลี่ยของแนวคิดใน
ลัทธิปฏิบัตินิยม เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ พรทนิยม อภิถิภาวมนุชยนิยม และ
จินตนิยม ตามลำดับ

ศูนย์วิทยพัทพยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ในค่านิยมของการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด	
	$\bar{X}$	S.D.	มากที่สุด ←	→ น้อยที่สุด
พรคนิยม	3.34	0.75	_____*	
จินตนิยม	3.03	0.81	_____*	
ปฏิบัตินิยม	3.26	0.84	_____*	
อรรถิภาวมนุษยนิยม	3.73	0.49	_____*	

N = 717

จากตาราง 8 แสดงว่า พยาบาลวิชาชีพมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านิยมของการพยาบาลอยู่ในระดับมาก ใน 3 ลักษณะคือ พรคนิยม ปฏิบัตินิยม
และจินตนิยม ตามลำดับ ส่วนแนวคิดในลัทธิอรรถิภาวมนุษยนิยม อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 3.73$)

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ด้านความมุ่งหมายของการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ เป็นรายชื่อ

อันดับ	แนวคิดทางความมุ่งหมายของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เป็นกุศล เพราะ ได้ช่วยเหลือมนุษย์ผู้มีความทุกข์จากการเจ็บ ป่วย	3.32	0.70	พรตนิยม
2	การพยาบาลคือ ส่วนหนึ่งของการรักษา เพื่อให้บุคคลในสังคมมีสุขภาพอนามัยที่ดีที่สุด	3.27	0.77	จินตนิยม
3	การพยาบาลคือ การแก้ปัญหาให้แก่ผู้ป่วย เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้ปกติหรือเกือบปกติ	3.18	0.76	ปฏิบัตินิยม
4	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ คน เหตุผล และประสบการณ์ชีวิต	3.06	0.79	ปฏิบัตินิยม
5	การพยาบาลคือ การช่วยเหลือดูแลบุคคลหรือ ผู้ป่วย เพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละ บุคคล	3.05	0.82	อภิปวามนุษยนิยม
6	การพยาบาลคือ การประคับประคองผู้ป่วย เพื่อให้มีจิตใจอยู่ในสภาวะพร้อมที่จะต่อสู้กับ การรุกรานของโรค	3.04	0.80	พรตนิยม
7	การพยาบาลคือ การช่วยเหลือบุคคล โดย คำนึงถึงสิทธิที่จะพึงมีทั้งของผู้ให้บริการและ ของผู้รับบริการ	2.98	0.91	อภิปวามนุษยนิยม
8	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ คน อุกมคติ และจินตนาการเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาลผู้ป่วยอย่างเต็มที่	2.73	0.83	จินตนิยม

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ด้านความมุ่งหมายของการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ เป็นรายข้อ (ต่อ)

อันดับ	แนวคิดทางด้านความมุ่งหมายของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
9	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับคน สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค	2.67	0.95	อรรถิภาวมนุษยนิยม
10	วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ ใ้รับ การยกย่อง สรรเสริญ	2.53	0.80	จินตนิยม
11	การพยาบาลคือ การปฏิบัติกิจกรรมตามแบบที่ กำหนดไว้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะโรคอย่างเป็น ขั้นตอน เช่น การแจกยด ทาแผล ฯลฯ	2.29	0.88	ปฏิบัตินิยม
12	วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ปฏิบัติต่อกระบวน การดำเนินชีวิตของมนุษย์ และหางานง่าย รายได้ดี มีความก้าวหน้า	2.27	0.86	ปฏิบัตินิยม
13	วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่มีความเป็นอิสระ ของตนเอง	2.26	0.94	อรรถิภาวมนุษยนิยม
14	การพยาบาลคือ การปฏิบัติตามสิ่งที่แพทย์คิดว่า เป็นสิ่งที่ดีที่สุดในการรักษาผู้ป่วย	1.91	0.83	จินตนิยม
15	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ คน และจิตสำนึกในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนนับถือ	1.78	0.84	พรตนิยม
16	การพยาบาลคือ การชักชวนให้ผู้ที่เจ็บป่วย มีศรัทธาหรือมีความเชื่อมั่นต่อสิ่ง เคารพใน ศาสนาของคน	1.59	0.72	พรตนิยม

N = 717

จากตาราง 9 แสดงว่า แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลด้านความมุ่งหมายของการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ เป็นรายชื่อ ปรากฏว่า มีจำนวน 10 ข้ออยู่ในระดับมาก ในจำนวนนี้ เป็นข้อที่แสดงแนวคิดในลัทธิพรทนิยม 2 ข้อ จินตนิยม 3 ข้อ ปฏิบัตินิยม 2 ข้อ และอรรถิภาวามนุษยนิยม 3 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ "วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เป็นกุศล เพราะได้ช่วยเหลือมนุษย์ผู้มีความทุกข์จากการเจ็บป่วย" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรทนิยม และมีจำนวน 6 ข้ออยู่ในระดับน้อย ข้อที่อยู่ในระดับน้อยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ "การพยาบาลคือ การชักชวนให้ผู้ที่เจ็บป่วยมีศรัทธาหรือมีความเชื่อมั่นต่อสิ่งเคารพในศาสนาของตน" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรทนิยม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
 คำนองค้ประกอบของการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ เป็นรายข้อ

อันดับ	แนวคิดทางคำนองค้ประกอบของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	พยาบาลที่ดี ต้องรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่	3.78	0.44	ปฏิบัตินิยม
2	พยาบาลที่ดี ต้องกล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่ม เป็นตัวของตัวเอง	3.71	0.49	อัตถิภาวนิยม
3	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่มีความเมตตา กรุณา	3.70	0.52	พรตนิยม
4	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่คำนึงถึงเหตุผลในการปฏิบัติงาน	3.61	0.53	ปฏิบัตินิยม
5	พยาบาลที่ดี ต้องมีความเสียสละ อุตสาหะทำงานหนัก	3.31	0.73	พรตนิยม
6	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การมีประสบการณ์การพยาบาลด้วยตนเอง	3.30	0.73	ปฏิบัตินิยม
7	พยาบาลปฏิบัติกรพยาบาล เพราะสงสาร เห็นใจผู้ป่วย และช่วยมโนธรรม	3.08	0.77	พรตนิยม
8	พยาบาลปฏิบัติกรพยาบาล เพราะรักงานและภูมิใจในงาน	3.07	0.79	จินตนิยม
9	พยาบาลที่ดี ต้องสนใจ เอาใจใส่ในเรื่องของสังคม	2.99	0.68	จินตนิยม
10	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่ตั้งความหวังไว้สูงสุด หรือมีอุดมคติว่า จะทำงานให้ดีที่สุดปราศจากข้อบกพร่อง	2.98	0.83	จินตนิยม

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
 ด้านองค์ประกอบของการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ เป็นรายข้อ (ต่อ)

อันดับ	แนวคิดทางองค์ประกอบของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
11	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การเลือกและตัดสินใจในการพยาบาลด้วยตนเอง	2.91	0.75	อัตถิภาวนิยม
12	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความต้องการทั้งของตนเองและของผู้ป่วย	2.73	0.86	อัตถิภาวนิยม
13	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การเลือกปฏิบัติในสิ่งที่สังคมหรือหน่วยงานของคนเห็นว่า เหมาะสมที่สุด	2.55	0.83	จิตนิยม
14	พยาบาลปฏิบัติกรพยาบาล เพราะเป็นหน้าที่	2.52	0.84	ปฏิบัตินิยม
15	พยาบาลปฏิบัติกรพยาบาล เพราะต้องการที่จะทำ	2.45	0.90	อัตถิภาวนิยม
16	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การเลียนแบบอาวุโสหรือรุ่นพี่	1.87	0.70	พรตนิยม

N = 717

จากตาราง 10 แสดงว่า แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลค่านองค์ประกอบของการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ เป็นรายชื่อ ปรากฏว่า มีจำนวน 4 ข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ในจำนวนนี้เป็นข้อที่แสดงแนวคิดในลัทธิปฏิบัตินิยม 2 ข้อ และแนวคิดในลัทธิพรตนิยมกับอัตถิภาวนิยมอย่างละ 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ "พยาบาลที่ดี ต้องรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิปฏิบัตินิยม มีจำนวน 10 ข้อ อยู่ในระดับมาก และจำนวน 2 ข้ออยู่ในระดับน้อย ข้อที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ "พยาบาลที่ดี ต้องมีความเสียสละอดทน ทำงานหนัก" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรตนิยม ส่วนข้อที่อยู่ในระดับน้อยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ "วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การเลียนแบบอาวุโสหรือรุ่นพี่" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรตนิยม

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
 ด้านกิจกรรมของการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ เป็นรายชื่อ

อันดับ	แนวคิดทางกิจกรรมของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การแจ้งให้ผู้ป่วยทราบทุกครั้งว่า จะให้ การพยาบาลอะไรแก่เขา	3.82	0.43	อรรถิภาวามนุษยนิยม
2	การซักสถามที่ไม่มีลักษณะที่ผู้ป่วยกำลัง เชื่อก้าวหรือรับการรักษายาบาลบางอย่าง	3.78	0.45	อรรถิภาวามนุษยนิยม
3	การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและ ชี้แจงให้ผู้ป่วยทราบถึง เหตุผลที่ต้องปฏิบัติ เช่นนั้น	3.73	0.50	ปฏิบัตินิยม
4	การปลอมโยนและให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย เมื่อผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย	3.72	0.45	พรตนิยม
5	การกระตุ้นให้ผู้ป่วยรู้จักช่วยตนเองตาม ศักยภาพของผู้ป่วย	3.68	0.51	อรรถิภาวามนุษยนิยม
6	การให้ยาตรงเวลาและถูกต้อง	3.67	0.55	ปฏิบัตินิยม
7	การเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้ระบายความทุกข์ ใจได้อย่างเสรี เมื่อผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยว กับอาการเจ็บป่วย	3.63	0.53	อรรถิภาวามนุษยนิยม
8	การตรวจเยี่ยมที่เตียงของผู้ป่วย เพื่อดู ความเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลต่อ สภาพจิตใจ	3.62	0.56	พรตนิยม
9	การแสดงความเห็นอกเห็นใจ และให้อภัย แก่ผู้ป่วย เมื่อผู้ป่วยแสดงกิริยาไม่พอใจ	3.39	0.65	พรตนิยม

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
 ด้านกิจกรรมของการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ เป็นรายข้อ (ต่อ)

อันดับ	แนวคิดทางกิจกรรมของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
10	การแนะนำให้ผู้ป่วยใหม่รู้จักผู้ป่วยที่อยู่เคียง ใกล้เคียงกัน	3.29	0.67	จินตนิยม
11	การเตรียมผู้ป่วยและเครื่องมือให้พร้อม เพื่อสะดวกในการตรวจเยี่ยมของแพทย์	3.26	0.74	จินตนิยม
12	การพูดคุยกับผู้ป่วยถึงเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยว กับการเจ็บป่วย เช่น เรื่องที่สนุกสนาน งานอดิเรก ฯลฯ เมื่อผู้ป่วยวิตกกังวล เกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย	3.05	0.81	จินตนิยม
13	การวัดอุณหภูมิ ชีพจร การหายใจ และ ความดันโลหิตด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย	2.98	0.77	ปฏิบัตินิยม
14	การรายงานแพทย์เพื่อสั่งการรักษา เมื่อ ผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย	2.68	0.94	ปฏิบัตินิยม
15	การจัดสถานที่ให้ผู้ป่วยใกล้ชิดคนรัก ไหว้พระ หรือทำพิธีทางศาสนาที่ผู้ป่วยนับถือ	2.63	0.78	พรทนิยม
16	การดูแลผู้ป่วยให้เป็นไปตามความต้องการ ของแพทย์และญาติผู้ป่วย	2.53	0.80	จินตนิยม

N = 717

จากตาราง 11 แสดงว่า แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลด้านกิจกรรมของ การพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ เป็นรายชื่อ ปรากฏว่า มีจำนวน 8 ข้ออยู่ในระดับ มากที่สุด ในจำนวนนี้เป็นข้อที่แสดงแนวคิดในลัทธิอัตถิภาวนิยม 4 ข้อ และแนวคิด ในลัทธิพรตนิยมกับปฏิบัตินิยม อย่างละ 2 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ "การแจ้งให้ผู้ป่วยทราบทุกครั้งว่า จะให้การพยาบาลอะไรแก่เขา" ซึ่งเป็นข้อที่ มีแนวคิดอยู่ในลัทธิอัตถิภาวนิยม และมีจำนวน 8 ข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่อยู่ใน ระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ "การดูแลผู้ป่วยให้เป็นไปตามความต้องการของแพทย์ และญาติผู้ป่วย" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิจินตนิยม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลในแต่ละลัทธิของอาจารย์พยาบาล

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด	
	$\bar{X}$	S.D.	มากที่สุด ←	→ น้อยที่สุด
พรตนิยม	2.96	1.01	_____*	
จินตนิยม	2.82	0.89	_____*	
ปฏิบัตินิยม	3.08	0.93	_____*	
อภิปิถาวนุษยนิยม	3.22	0.88	_____*	

N = 333

จากตาราง 12 แสดงว่า อาจารย์พยาบาลมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุดทุกลัทธิ โดยมีค่าเฉลี่ยของแนวคิดในลัทธิอภิปิถาวนุษยนิยม เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ปฏิบัตินิยม พรตนิยม และจินตนิยม ตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลในแต่ละด้านคือ ด้านความมุ่งหมายของการพยาบาล ด้านองค์ประกอบของการพยาบาล และด้านกิจกรรมของการพยาบาล พบว่า อาจารย์พยาบาลมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล ดังปรากฏในตาราง 13 ถึง 18

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ในค่านความมุ่งหมายของการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด	
	$\bar{X}$	S.D.	มากที่สุด ←	→ น้อยที่สุด
พรศนิยม	2.48	1.08	-----*-----	
จินตนิยม	2.59	0.95	-----*-----	
ปฏิบัตินิยม	2.71	0.95	-----*-----	
อรรถิภาวมนุษย์นิยม	2.87	0.94	-----*-----	

N = 333

จากตาราง 13 แสดงว่า อาจารย์พยาบาลมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านความมุ่งหมายของการพยาบาลอยู่ในระดับมากใน 3 ลักษณะคือ อรรถิภาวมนุษย์นิยม
ปฏิบัตินิยม และจินตนิยม ตามลำดับ ส่วนแนวคิดในลักษณะพรศนิยมนั้น อยู่ในระคน้อย
($\bar{X} = 2.48$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ในค่านองศ์ประกอบของการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด	
	$\bar{X}$	S.D.	มากที่สุด ←	→ น้อยที่สุด
พรทนิยม	2.99	0.98	_____ * _____	
จินตนิยม	2.89	0.80	_____ * _____	
ปฏิบัตินิยม	3.31	0.85	_____ * _____	
อภิปถาวมมนุษยนิยม	3.01	0.89	_____ * _____	

N = 333

จากตาราง 14 แสดงว่า อาจารย์พยาบาลมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านองศ์ประกอบของการพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุดทุกลัทธิ โดยมีค่าเฉลี่ยของแนวคิดใน
ลัทธิปฏิบัตินิยม เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ อภิปถาวมมนุษยนิยม พรทนิยม และ
จินตนิยม ตามลำดับ

ศูนย์วิจัยและการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ในค่านักกิจกรรมของการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด	
	$\bar{X}$	S.D.	มากที่สุด ←	→ น้อยที่สุด
พรคนิยม	3.42	0.71	_____*	
จินตนิยม	2.98	0.86	_____*	
ปฏิบัตินิยม	3.22	0.88	_____*	
อรรถิภาวมนุษยนิยม	3.77	0.45	_____*	

N = 333

จากตาราง 15 แสดงว่า อาจารย์พยาบาลมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านักกิจกรรมของการพยาบาลอยู่ในระดับมาก ใน 3 สัทธิคือ พรคนิยม ปฏิบัตินิยม
และจินตนิยม ตามลำดับ ส่วนแนวคิดในลัทธิอรรถิภาวมนุษยนิยม อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X}$ = 3.73)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ด้านความมุ่งหมายของการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล เป็นรายชื่อ

อันดับ	แนวคิดทางด้านความมุ่งหมายของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่เป็นกุศล เพราะ ได้ช่วยเหลือมนุษย์ผู้มีความทุกข์จากการเจ็บป่วย	3.34	0.70	พรทนิยม
2	การพยาบาลคือ การช่วยเหลือดูแลบุคคลหรือ ผู้ป่วย เพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละ บุคคล	3.26	0.75	อรรถิภาวมนุษยนิยม
3	การพยาบาลคือ ส่วนหนึ่งของการรักษา เพื่อ ให้บุคคลในสังคมมีสุขภาพอนามัยที่ดีที่สุด	3.23	0.82	จินตนิยม
3	การพยาบาลคือ การแก้ปัญหาให้แก่ผู้ป่วย เพื่อ ให้สามารถดำรงชีวิตได้ปกติหรือเกือบปกติ	3.23	0.79	ปฏิบัตินิยม
5	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ คน เหตุผล และประสบการณ์ชีวิต	3.10	0.79	ปฏิบัตินิยม
5	การพยาบาลคือ การช่วยเหลือบุคคลโดยคำนึง ถึงสิทธิที่จะพึงมีทั้งของผู้ให้บริการและของ ผู้รับบริการ	3.10	0.86	อรรถิภาวมนุษยนิยม
7	การพยาบาลคือ การประคับประคองผู้ป่วย เพื่อให้มีจิตใจอยู่ในสภาพพร้อมที่จะต่อสู้กับ การรุกรานของโรค	3.09	0.80	พรทนิยม
8	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ คน สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค	2.83	0.91	อรรถิภาวมนุษยนิยม
9	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ คน อุดมคติ และจินตนาการ เกี่ยวกับการรักษา พยาบาลผู้ป่วยอย่างเต็มที่	2.74	0.80	จินตนิยม

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
 ด้านความมุ่งหมายของการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล เป็นรายข้อ (ต่อ)

อันดับ	แนวคิดทางด้านความมุ่งหมายของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
10	วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ ได้รับความยกย่อง สรรเสริญ	2.58	0.78	จินตนิยม
11	วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ปฏิบัติก่อกระบวนการ การดำเนินชีวิตของมนุษย์ และหางานง่าย รายได้ดี มีความก้าวหน้า	2.32	0.85	ปฏิบัตินิยม
12	วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่มีความเป็นอิสระ ของตนเอง	2.30	0.92	ยึดถือความมนุษยนิยม
13	การพยาบาลคือ การปฏิบัติกิจกรรมตามแบบ ที่กำหนดไว้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะโรคอย่างเป็น ขั้นตอน เช่น การแจกยา ทำแผล ฯลฯ	2.20	0.88	ปฏิบัตินิยม
14	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ คน และจิตสำนึกในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนนับถือ	1.86	0.74	พรตนิยม
15	การพยาบาลคือ การปฏิบัติตามสิ่งที่แพทย์คิด ว่า เป็นสิ่งที่ดีที่สุดในการรักษาผู้ป่วย	1.79	0.78	จินตนิยม
16	การพยาบาลคือ การชักชวนให้ผู้ที่เจ็บป่วย มีศรัทธาหรือมีความเชื่อมั่นต่อสิ่งเคารพใน ศาสนาของตน	1.63	0.73	พรตนิยม

จากตาราง 16 แสดงว่า แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลด้านความมุ่งหมายของการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล เป็นรายชื่อ ปรากฏว่า มีจำนวน 10 ข้ออยู่ในระดับมาก ในจำนวนนี้เป็นข้อที่แสดงแนวคิดในลัทธิพรตนิยม 2 ข้อ จินตนิยม 3 ข้อ ปฏิบัตินิยม 2 ข้อ และอภิมหาความนิยม 3 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ "วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่เป็นกุศล เพราะได้ช่วยเหลือมนุษย์ผู้มีความทุกข์จากการเจ็บป่วย" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรตนิยม และมีจำนวน 6 ข้ออยู่ในระดับน้อย ข้อที่อยู่ในระดับน้อยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ "การพยาบาลคือ การชักชวนให้ผู้ที่เจ็บป่วย มีศรัทธาหรือมีความเชื่อมั่นต่อสิ่งเคารพในศาสนาของตน" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรตนิยม

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านองค้ประกอบของการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล เป็นรายข้อ

อันดับ	แนวคิดทางค่านองค้ประกอบของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	พยาบาลที่ดี ต้องรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่	5.80	0.44	ปฏิบัตินิยม
2	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่มีความเมตตา กรุณา	3.78	0.45	พรตนิยม
3	พยาบาลที่ดี ต้องกล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่ม เป็นตัวของตัวเอง	3.77	0.43	อัตถิภาวนิยม
4	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่คำนึงถึงเหตุผลในการปฏิบัติงาน	3.63	0.52	ปฏิบัตินิยม
5	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การมีประสบการณ์การพยาบาลด้วยตนเอง	3.33	0.76	ปฏิบัตินิยม
6	พยาบาลที่ดี ต้องมีความเสียสละ ออกหน้าทำงานหนัก	3.32	0.72	พรตนิยม
7	พยาบาลปฏิบัติกรพยาบาล เพราะรักงานและภูมิใจในงาน	3.12	0.74	จินตนิยม
8	พยาบาลที่ดี ต้องสนใจ เอาใจใส่ในเรื่องของสังคม	3.08	0.64	จินตนิยม
9	พยาบาลปฏิบัติกรพยาบาล เพราะสงสารเห็นใจผู้ป่วย และช่วยมโนธรรม	3.07	0.76	พรตนิยม
10	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การเลือกและคัดสรรใจในการพยาบาลด้วยตนเอง	3.03	0.72	อัตถิภาวนิยม

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านองค์ประกอบของการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล เป็นรายข้อ (ต่อ)

อันดับ	แนวคิดทางค่านองค์ประกอบของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
11	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่คงความหวังไว้สูงสุด หรือ มีอุดมคติว่า จะทำงานให้ดีที่สุดปราศจากข้อ บกพร่อง	2.92	0.83	จินตนิยม
12	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความ ต้องการทั้งของตนเองและของผู้ป่วย	2.74	0.87	อรรถิภาวมนุษยนิยม
13	พยาบาลปฏิบัติการพยาบาล เพราะต้องการที่ จะทำ	2.48	0.87	อรรถิภาวมนุษยนิยม
14	พยาบาลปฏิบัติการพยาบาล เพราะเป็น หน้าที่	2.46	0.86	ปฏิบัตินิยม
14	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการ พยาบาลคือ การเลือกปฏิบัติในสิ่งที่สังคมหรือ หน่วยงานของคนเห็นว่า เหมาะสมที่สุด	2.46	0.80	จินตนิยม
16	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการ พยาบาลคือ การเลียนแบบอาวุโส หรือ รุ่นพี่	1.81	0.66	พรทนิยม

N = 333

จากตาราง 17 แสดงว่า แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลค่านองศ์ประกอบของการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล เป็นรายชื่อ ปรากฏว่า มีจำนวน 4 ข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ในจำนวนนี้เป็นข้อที่แสดงแนวคิดในลัทธิปฏิบัตินิยม 2 ข้อ และแนวคิดในลัทธิพรทนิยม กับอรรถิภาวมนุษย์นิยม อย่างละ 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ "พยาบาลที่ดี ต้องรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิปฏิบัตินิยม มีจำนวน 8 ข้ออยู่ในระดับมาก และจำนวน 4 ข้ออยู่ในระดับน้อย ข้อที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ "วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การมีประสบการณ์การพยาบาลด้วยตนเอง" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิปฏิบัตินิยม ส่วนข้อที่อยู่ในระดับน้อยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ "วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การเลียนแบบอาวุโสหรือรุ่นพี่" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรทนิยม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ด้านกิจกรรมของการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล เป็นรายข้อ

อันดับ	แนวคิดทางด้านกิจกรรมของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การแจ้งให้ผู้ป่วยทราบทุกครั้งว่า จะให้การพยาบาลอะไรแก่เขา	3.85	0.40	อัตถิภาวนิยม
2	การซักถามที่ให้มีชีวิต ขณะที่ผู้ป่วยกำลังเช็ดตัวหรือรับการรักษายาบางอย่าง	3.80	0.42	อัตถิภาวนิยม
3	การปลอบโยนและให้กำลังใจแก่ผู้ป่วยเมื่อผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย	3.77	0.42	พรตนิยม
3	การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและชี้แจงให้ผู้ป่วยทราบถึงเหตุผลที่ตองปฏิบัติเช่นนั้น	3.77	0.46	ปฏิบัตินิยม
5	การกระตุ้นให้ผู้ป่วยรู้จักช่วยตนเองตามศักยภาพของผู้ป่วย	3.72	0.47	อัตถิภาวนิยม
6	การเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้ระบายความทุกข์ใจได้อย่างเสรี เมื่อผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย	3.71	0.50	อัตถิภาวนิยม
7	การให้ยาตรงเวลาและถูกต้อง	3.69	0.51	ปฏิบัตินิยม
8	การตรวจเยี่ยมที่เตียงของผู้ป่วย เพื่อดูความเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลต่อสภาพจิตใจ	3.63	0.56	พรตนิยม
9	การแสดงความเห็นอกเห็นใจ และให้อภัยแก่ผู้ป่วย เมื่อผู้ป่วยแสดงกิริยาไม่พอใจ	3.49	0.60	พรตนิยม

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
 ด้านกิจกรรมของการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล เป็นรายข้อ (ต่อ)

อันดับ	แนวคิดทางกิจกรรมของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
10	การแนะนำให้ผู้ป่วยใหม่รู้จักผู้ป่วยที่อยู่เตียงใกล้เคียงกัน	3.38	0.66	จินตนิยม
11	การเตรียมผู้ป่วยและเครื่องมือให้พร้อมเพื่อสะดวกในการตรวจเยี่ยมของแพทย์	3.14	0.80	จินตนิยม
12	การพูดคุยกับผู้ป่วยถึงเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเจ็บป่วย เช่น เรื่องที่สนุกสนาน งานอดิเรก ฯลฯ เมื่อผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย	2.96	0.85	จินตนิยม
13	การวิพากษ์หฐุมิ ชีพจร การหายใจ และความคันโลหิตที่ช่วยเครื่องมือที่ทันสมัย	2.90	0.79	ปฏิบัตินิยม
14	การจัดสถานที่ให้ผู้ป่วยได้สวดมนต์ ไหว้พระ หรือทำพิธีทางศาสนาที่ผู้ป่วยนับถือ	2.78	0.74	พรตนิยม
15	การรายงานแพทย์เพื่อสั่งการรักษา เมื่อผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย	2.54	0.93	ปฏิบัตินิยม
16	การดูแลผู้ป่วยให้เป็นไปตามความต้องการของแพทย์และญาติผู้ป่วย	2.44	0.82	จินตนิยม

N = 333

จากตาราง 18 แสดงว่า แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลด้านกิจกรรมของ การพยาบาลของอาจารย์พยาบาล เป็นรายชื่อ ปรากฏว่า มีจำนวน 8 ข้ออยู่ใน ระดับมากที่สุด ในจำนวนนี้เป็นข้อที่แสดงแนวคิดในลัทธิอัตถิภาวนิยม 4 ข้อ และ แนวคิดในลัทธิพรทนิยมกับปฏิบัตินิยม อย่างละ 2 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็น อันดับแรก ได้แก่ "การแจ้งให้ผู้ป่วยทราบทุกครั้งว่า จะให้การพยาบาลอะไรแก่เขา" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิอัตถิภาวนิยม มีจำนวน 7 ข้ออยู่ในระดับมากและจำนวน 1 ข้ออยู่ในระดับน้อย ข้อที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ "การแสดงความ เห็นอกเห็นใจและให้อภัยแก่ผู้ป่วย เมื่อผู้ป่วยแสดงกิริยาไม่พอใจ" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ใน ลัทธิพรทนิยม ส่วนข้อที่อยู่ในระดับน้อยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ "การดูแลผู้ป่วยให้ เป็นไปตามความต้องการของแพทย์และญาติผู้ป่วย" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิจิตนิยม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของพยาบาลประจำการ

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลในแต่ละลัทธิของพยาบาลประจำการ

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด	
	$\bar{X}$	S.D.	มากที่สุด ←	→ น้อยที่สุด
พรทนิยม	2.89	1.02	-----*-----	
จินตนิยม	2.87	0.87	-----*-----	
ปฏิบัตินิยม	3.10	0.88	-----*-----	
อภิปวามนุษยนิยม	3.07	0.93	-----*-----	

N. = 384

จากตาราง 19 แสดงว่า พยาบาลประจำการมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุดลัทธิ โดยมีค่าเฉลี่ยของแนวคิดในลัทธิปฏิบัตินิยม เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ อภิปวามนุษยนิยม พรทนิยม และจินตนิยม ตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลในแต่ละด้านคือ ด้านความมุ่งหมายของการพยาบาล ด้านองค์ประกอบของการพยาบาล และด้านกิจกรรมของการพยาบาล พบว่า พยาบาลประจำการมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล ดังปรากฏในตาราง 20 ถึง 25

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ในค่านความมุ่งหมายของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด มากที่สุด ← → น้อยที่สุด
	$\bar{X}$	S.D.	
พรตนิยม	2.39	1.08	_____*
จินตนิยม	2.63	0.95	_____*
ปฏิบัตินิยม	2.69	0.91	_____*
อรรถิภาวมนุษยนิยม	2.63	0.96	_____*

N = 384

จากตาราง 20 แสดงว่า พยาบาลประจำการมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านความมุ่งหมายของการพยาบาลอยู่ในระดับมากใน 3 ลักษณะคือ ปฏิบัตินิยม จินตนิยม
และอรรถิภาวมนุษยนิยม ส่วนแนวคิดในลัทธิพรตนิยมนั้น อยู่ในระคน้อย ($\bar{X} = 2.39$)

ศูนย์วิทยพักร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ในค่านองค์ประกอบของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด	
	$\bar{x}$	S.D.	มากที่สุด ←	→ น้อยที่สุด
พรคนิยม	2.98	0.96	_____*	
จินคนิยม	2.90	0.82	_____*	
ปฏิบัตินิยม	3.30	0.79	_____*	
อรรถิภาวามนุษยนิยม	2.91	0.90	_____*	

N = 384

จากตาราง 21 แสดงว่า พยาบาลประจำการมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านองค์ประกอบของการพยาบาลอยู่ในระดับมากที่สุดทุกลัทธิ โดยมีค่าเฉลี่ยของแนวคิดใน
ลัทธิปฏิบัตินิยม เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ พรคนิยม อรรถิภาวามนุษยนิยม และ
จินคนิยม ตามลำดับ

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ในค่านิจกรรรมของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ

ปรัชญาการพยาบาล	ค่าสถิติ		ระดับแนวคิด	
	$\bar{X}$	S.D.	มากที่สุด ←	← น้อยที่สุด
พรทนิยม	3.27	0.79	-----*-----	
จินตนิม	3.07	0.77	-----*-----	
ปฏิบัตินิม	3.30	0.81	-----*-----	
อติภาวมนุชนิม	3.69	0.51	-----*-----	

N = 384

จากตาราง 22 แสดงว่า พยาบาลประจำการมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านิจกรรรมของการพยาบาลอยู่ในระดับมาก ใน 3 ลักษณะคือ ปฏิบัตินิม พรทนิยม และ
จินตนิม ตามลำดับ ส่วนแนวคิดในลักษณะอติภาวมนุชนิม อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 3.69$)

ศูนย์วิทยพักร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 ท่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ด้านความมุ่งหมายของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ เป็นรายข้อ

อันดับ	แนวคิดทางความมุ่งหมายของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่เป็นบุคคล เพราะ ได้ช่วยเหลือมนุษย์ผู้มีความทุกข์จากการเจ็บป่วย	3.31	0.70	พรตนิยม
2	การพยาบาลคือ ส่วนหนึ่งของการรักษา เพื่อ ให้บุคคลในสังคมมีสุขภาพอนามัยที่ดีที่สุด	3.30	0.72	จินตนิยม
3	การพยาบาลคือ การแก้ปัญหาให้แก่ผู้ป่วย เพื่อ ให้สามารถดำรงชีวิตได้ปกติหรือเกือบปกติ	3.14	0.74	ปฏิบัตินิยม
4	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ คน เหตุผล และประสบการณ์ชีวิต	3.03	0.80	ปฏิบัตินิยม
5	การพยาบาลคือ การประคับประคองผู้ป่วย เพื่อให้มีจิตใจอยู่ในสภาวะพร้อมที่จะต่อสู้กับ การรุกรานของโรค	2.99	0.79	พรตนิยม
6	การพยาบาลคือ การช่วยเหลือบุคคล โดย คำนึงถึงสิทธิที่จะพึงมีทั้งของผู้ให้บริการและ ของผู้รับบริการ	2.88	0.93	อัตถิภาวนิยม
7	การพยาบาลคือ การช่วยเหลือ คู่มือบุคคล หรือผู้ป่วย เพื่อตอบสนองความต้องการของ แต่ละบุคคล	2.87	0.84	อัตถิภาวนิยม
8	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ คน อุดมคติ และจินตนาการเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาลผู้ป่วยอย่างเต็มที่	2.72	0.86	จินตนิยม
9	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ คน สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค	2.53	0.96	อัตถิภาวนิยม

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
 ด้านความมุ่งหมายของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ เป็นรายชื่อ (ต่อ)

อันดับ	แนวคิดทางความมุ่งหมายของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
10	วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ ได้รับความยกย่อง สรรเสริญ	2.48	0.81	จินตนิยม
11	การพยาบาลคือ การปฏิบัติกิจกรรมตามแบบที่กำหนดไว้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะโรคอย่างเป็นขั้นตอน เช่น การแจกยา ทำแผล ฯลฯ	2.38	0.87	ปฏิบัตินิยม
12	วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่มีความเป็นอิสระของตนเอง	2.23	0.95	อัตถิภาวนิยม
13	วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ปฏิบัติครอบคลุมการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และหางานง่าย รายได้ดี มีความก้าวหน้า	2.22	0.86	ปฏิบัตินิยม
14	การพยาบาลคือ การปฏิบัติตามสิ่งที่แพทย์คิดว่า เป็นสิ่งที่ดีที่สุดในการรักษาผู้ป่วย	2.01	0.86	จินตนิยม
15	การพยาบาลคือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับคน และจิตสำนึกในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนนับถือ	1.72	0.81	พรตนิยม
16	การพยาบาลคือ การชักชวนให้ผู้ที่เจ็บป่วย มีศรัทธาหรือมีความเชื่อมั่นต่อสิ่งเคารพในศาสนาของตน	1.56	0.72	พรตนิยม

N = 384

จากตาราง 23 แสดงว่า แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลด้านความมุ่งหมายของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ เป็นรายชื่อ ปรากฏว่า มีจำนวน 9 ข้อ อยู่ในระดับมาก ในจำนวนนี้เป็นข้อที่แสดงแนวคิดในลัทธิพรทนิยม 2 ข้อ จินตนิยม 2 ข้อ ปฏิบัตินิยม 2 ข้อ และอภิปิถิการวมุขนิยม 3 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ "วิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่เป็นกุศล เพราะได้ช่วยเหลือมนุษย์ผู้มีความทุกข์จากการเจ็บป่วย" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรทนิยม และมีจำนวน 7 ข้ออยู่ในระดับน้อย ข้อที่อยู่ในระดับน้อยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ "การพยาบาลคือ การชักชวนให้ผู้ที่เจ็บป่วย มีศรัทธาหรือมีความเชื่อมั่นต่อสิ่งเคารพในศาสนาของตน" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรทนิยม

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านองค์ประกอบของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ เป็นรายข้อ

อันดับ	แนวคิดทางค่านองค์ประกอบของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	พยาบาลที่ดี ต้องรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่	3.76	0.44	ปฏิบัตินิยม
2	พยาบาลที่ดี ต้องกล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่ม เป็นตัวของตัวเอง	3.66	0.54	ลัทธิภาวะมนุษยนิยม
3	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่มีความเมตตา กรุณา	3.64	0.56	พรตนิยม
4	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่คำนึงถึงเหตุผลในการปฏิบัติงาน	3.59	0.55	ปฏิบัตินิยม
5	พยาบาลที่ดี ต้องมีความเสียสละ ออกหน้าทำงานหนัก	3.30	0.75	พรตนิยม
6	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การมีประสบการณ์การพยาบาลด้วยตนเอง	3.27	0.71	ปฏิบัตินิยม
7	พยาบาลปฏิบัติกิจการพยาบาล เพราะสงสาร เห็นใจผู้ป่วย และด้วยมโนธรรม	3.09	0.77	พรตนิยม
8	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่ทั้งความหวังไว้สูงสุดหรือมีอุดมคติว่า จะทำงานให้ดีที่สุดในวิชาชีพของตน	3.03	0.82	จินตนิยม
8	พยาบาลปฏิบัติกิจการพยาบาล เพราะรักงานและภูมิใจในงาน	3.03	0.83	จินตนิยม
10	พยาบาลที่ดี ต้องสนใจ เอาใจใส่ในเรื่องของสังคม	2.92	0.71	จินตนิยม

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
ค่านองค์ประกอบของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ เป็นรายข้อ (ต่อ)

อันดับ	แนวคิดทางค่านองค์ประกอบของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
11	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การเลือกและตัดสินใจในการพยาบาลด้วยตนเอง	2.81	0.75	อัตถิภาวนิยม
12	พยาบาลที่ดีคือ ผู้ที่ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความต้องการทั้งของตนเองและของผู้ป่วย	2.73	0.84	อัตถิภาวนิยม
13	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การเลือกปฏิบัติในสิ่งที่สังคมหรือหน่วยงานของตนเห็นว่า เหมาะสมที่สุด	2.63	0.84	จิตนิยม
14	พยาบาลปฏิบัติกรพยาบาล เพราะเป็นหน้าที่	2.58	0.82	ปฏิบัตินิยม
15	พยาบาลปฏิบัติกรพยาบาล เพราะต้องการที่จะทำ	2.43	0.92	อัตถิภาวนิยม
16	วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาลคือ การเลียนแบบอาวุโสหรือรุ่นพี่	1.92	0.73	พรตนิยม

N = 384

จากตาราง 24 แสดงว่า แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลค่านองค์ประกอบของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ เป็นรายชื่อ ปรากฏว่า มีจำนวน 4 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด ในจำนวนนี้เป็นข้อที่แสดงแนวคิดในลัทธิปฏิบัตินิยม 2 ข้อ และแนวคิดในลัทธิพรตนิยมและอรรถิภาวมนุษยนิยม อย่างละ 1 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ "พยาบาลที่ดี ต้องรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิปฏิบัตินิยม มีจำนวน 10 ข้ออยู่ในระดับมาก และจำนวน 2 ข้ออยู่ในระดับน้อย ข้อที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ "พยาบาลที่ดี ต้องมีความเสียสละ ออกทน ท่างานหนัก" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรตนิยม ส่วนข้อที่อยู่ในระดับน้อยเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ "วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพยาบาล คือ การเลียนแบบอาวุโสหรือรุ่นพี่" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรตนิยม

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
 ด้านกิจกรรมของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ เป็นรายชื่อ

อันดับ	แนวคิดทางกิจกรรมของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การแจ้งให้ผู้ป่วยทราบทุกครั้งว่า จะให้การพยาบาลอะไรแก่เขา	3.79	0.46	อรรถิภาวามนุษยนิยม
2	การจัดสถานที่ให้มีทัศนคติแก่ผู้ป่วยกำลังเจ็บตัว หรือรับการรักษายาพยาบาลบางอย่าง	3.76	0.48	อรรถิภาวามนุษยนิยม
3	การปลอมโยนและให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย เมื่อผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย	3.69	0.48	พรตนิยม
3	การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตน และชี้แจงให้ผู้ป่วยทราบถึงเหตุผลที่ต้องปฏิบัติเช่นนั้น	3.69	0.52	ปฏิบัตินิยม
5	การกระตุ้นให้ผู้ป่วยรู้จักช่วยตนเองตามศักยภาพของผู้ป่วย	3.65	0.53	อรรถิภาวามนุษยนิยม
6	การให้ยาตรงเวลาและถูกต้อง	3.64	0.58	ปฏิบัตินิยม
7	การตรวจเยี่ยมที่เตียงของผู้ป่วย เพื่อดูความเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลต่อสภาพจิตใจ	3.61	0.55	พรตนิยม
8	การเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้ระบายความทุกข์ใจได้อย่างเสรี เมื่อผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย	3.57	0.55	อรรถิภาวามนุษยนิยม
9	การเตรียมผู้ป่วยและเครื่องมือให้พร้อม เพื่อสะดวกในการตรวจเยี่ยมของแพทย์	3.36	0.67	จินตนิยม

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล
 กำนกิจกรรมของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ เป็นรายข้อ (ต่อ)

อันดับ	แนวคิดทางกำนกิจกรรมของการพยาบาล	ค่าสถิติ		ปรัชญาการพยาบาล
		$\bar{X}$	S.D.	
10	การแสดงความเห็นอกเห็นใจ และให้อภัยแก่ผู้ป่วย เมื่อผู้ป่วยแสดงกิริยาไม่พอใจ	3.29	0.67	พรตนิยม
11	การแนะนำให้ผู้ป่วยใหม่รู้จักผู้ป่วยที่อยู่เตียงใกล้เคียงกัน	3.20	0.67	จินตนิยม
12	การพูดคุยกับผู้ป่วยถึงเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเจ็บป่วย เช่น เรื่องที่สนุกสนาน งานอดิเรก ฯลฯ เมื่อผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย	3.13	0.76	จินตนิยม
13	การวิคฤขณหุมิ ซึพจร การหายใจ และความคั่นโลหคคัวยเครื่องมือที่หั่นลมัย	3.06	0.75	ปฏิบัตินิยม
14	การรายงานแพทย์เพื่อสั่งการรักษา เมื่อผู้ป่วยวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วย	2.81	0.92	ปฏิบัตินิยม
15	การดูแลผู้ป่วยให้เป็นไปตามความต้องการของแพทย์และญาติผู้ป่วย	2.61	0.76	จินตนิยม
16	การจกคสดานที่ให้อผู้ป่วยไค้ลวคมนค้ ไท้วพระหรือท่าพีชิต่างคัสสนาที่อผู้ป่วยนับถึอ	2.51	0.79	พรตนิยม

N = 384

จากตาราง 25 แสดงว่า แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลค่านิยมของการพยาบาลของพยาบาลประจำการ เป็นรายชื่อ ปรากฏว่า มีจำนวน 8 ข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ในจำนวนนี้เป็นข้อที่แสดงแนวคิดในลัทธิอรรถิภาวามนุษยนิยม 4 ข้อ และแนวคิดในลัทธิพรตนิยมกับปฏิบัตินิยม อย่างละ 2 ข้อ ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ "การแจ้งให้ผู้ช่วยทราบทุกครั้งว่า จะให้การพยาบาลอะไรแก่เขา" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิอรรถิภาวามนุษยนิยม และมีจำนวน 8 ข้ออยู่ในระดับมากที่สุดข้อที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ "การจักสถานที่ให้ผู้ป่วยได้สวมมนต์ ไหว้พระ หรือทำพิธีทางศาสนาที่ผู้ป่วยนับถือ" ซึ่งเป็นข้อที่มีแนวคิดอยู่ในลัทธิพรตนิยม

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5

การเปรียบเทียบแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลในแต่ละลัทธิของ
อาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ

ปรัชญาการพยาบาล	อาจารย์พยาบาล		พยาบาลประจำการ		t
	N = 333		N = 384		
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
พรทนิยม	2.96	1.01	2.89	1.02	1.02
จินตนิยม	2.82	0.89	2.87	0.87	-0.78
ปฏิบัตินิยม	3.08	0.93	3.10	0.88	-0.23
อภิปิภาวมมนุษยนิยม	3.22	0.88	3.07	0.93	2.09 *

* $p < .05$

จากตาราง 26 ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของ
อาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการในลัทธิพรทนิยม จินตนิยม และปฏิบัตินิยม
ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แต่มีค่าเฉลี่ยแนวคิดในลัทธิ
อภิปิภาวมมนุษยนิยม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 กล่าวคือ
แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการในแต่ละลัทธิ
ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น แนวคิดในลัทธิอภิปิภาวมมนุษยนิยมที่กลุ่มอาจารย์พยาบาลมีแนวคิดทาง
ปรัชญาถึงกล่าวมากกว่ากลุ่มพยาบาลประจำการ

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลพรตนิยมในแต่ละด้าน
ของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ

แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล	อาจารย์พยาบาล		พยาบาลประจำการ		t
	N = 333		N = 384		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความมุ่งหมายของการพยาบาล	2.48	1.08	2.39	1.08	0.07
องค์ประกอบของการพยาบาล	2.99	0.98	2.98	0.96	0.07
กิจกรรมของการพยาบาล	3.42	0.71	3.27	0.79	2.54 *

* $p < .05$

จากตาราง 27 ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลพรตนิยม
ของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ ในด้านความมุ่งหมายของการพยาบาล และ
องค์ประกอบของการพยาบาล ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
แต่ในด้านกิจกรรมของการพยาบาล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ
.05 กล่าวคือ แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ
ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ในด้านกิจกรรมของการพยาบาลที่กลุ่มอาจารย์พยาบาล
มีแนวคิดทางปรัชญาดังกล่าว มากกว่ากลุ่มพยาบาลประจำการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลจิตนิยมในแต่ละด้าน
ของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ

แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล	อาจารย์พยาบาล N = 333		พยาบาลประจำการ N = 384		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความมุ่งหมายของการพยาบาล	2.59	0.95	2.63	0.95	-0.56
องค์ประกอบของการพยาบาล	2.89	0.80	2.90	0.82	-0.14
กิจกรรมของการพยาบาล	2.97	0.86	3.07	0.77	-1.57

จากตาราง 28 ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลจิตนิยม
ของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ ในด้านความมุ่งหมายของการพยาบาล
องค์ประกอบของการพยาบาล และกิจกรรมของการพยาบาล ไม่มีความแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 กล่าวคือ แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของ
อาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลปฏิบัตินิยมในแต่ละด้าน
ของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ

แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล	อาจารย์พยาบาล		พยาบาลประจำการ		t
	N = 333		N = 384		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ความมุ่งหมายของการพยาบาล	2.71	0.95	2.69	0.91	0.30
องค์ประกอบของการพยาบาล	3.31	0.85	3.30	0.79	0.11
กิจกรรมของการพยาบาล	3.22	0.88	3.29	0.81	-1.16

จากตาราง 29 ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลปฏิบัตินิยม
ของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ ในด้านความมุ่งหมายของการพยาบาล
องค์ประกอบของการพยาบาล และกิจกรรมของการพยาบาล ไม่มีความแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 กล่าวคือ แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลของ
อาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลอภิศักถาวมนุชนนิยม
ในแ่งละค้ำนของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ

แนวคิดทางปรัชญาการพยาบาล	อาจารย์พยาบาล		พยาบาลประจำการ		t
	N = 333		N = 384		
	X	S.D.	X	S.D.	
ความมุ่งหมายของการพยาบาล	2.87	0.94	2.63	0.96	3.46 ***
องค์ประกอบของการพยาบาล	3.01	0.89	2.91	0.90	1.50
กิจกรรมของการพยาบาล	3.77	0.45	3.69	0.51	2.23 *

* $p < .05$

*** $p < .001$

จากตาราง 30 ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลอภิศักถาวมนุชนนิยมของอาจารย์พยาบาลและพยาบาลประจำการ ในค้ำนองค์ประกอบของการพยาบาล ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แต่ในค้ำนความมุ่งหมายของการพยาบาลและค้ำนกิจกรรมของการพยาบาล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 และ .05 ตามลำดับ กล่าวคือ กลุ่มอาจารย์พยาบาลมีแนวคิดทางปรัชญาการพยาบาลในค้ำนความมุ่งหมายและกิจกรรมของการพยาบาลมากกว่า กลุ่มพยาบาลประจำการ ยกเว้น ในค้ำนองค์ประกอบของการพยาบาล ที่กลุ่มอาจารย์พยาบาลและกลุ่มพยาบาลประจำการมีแนวคิดทางปรัชญาดังกล่าว ไม่แตกต่างกัน